

پیش گفتار

«جوگیو کن کیو» یکی از رایج‌ترین بخش‌های فرایندهای مستمر پرورش حرفه‌ای معلمان را در مدارس ژاپن سامان می‌دهد. این اصطلاح در زبان فارسی نخست به «مطالعه درس» و سپس به «درس پژوهی» برگردان شد.

درس پژوهی روشی است که بهسازی مستمر و بلندمدت آموزش را در کلاس درس به ارمغان می‌آورد و به تدریج تک‌تک درس‌ها بهبود می‌یابد، و در این فرایند بهبود، همه معلمان سهیم می‌شوند. توسعه و عمق بخشیدن به روش درس پژوهی، آرام آرام مدرسه را به **سازمان یادگیرنده** مبدل می‌کند.

این مجتمع آموزشی اولین گام برای ورود به جریان درس پژوهی را در شهریور سال ۹۲ برداشت، زمانی که نخستین نشست با موضوع درس پژوهی برگزار شد. در این نشست، حدود ۵۰ نفر از معلمان پایه‌های مختلف دوره ابتدایی حضور داشتند و مراحل درس پژوهی با بهره‌گیری از دستاوردهای اشاره شده در کتاب شکاف آموزشی تبیین شد. در پایان این نشست، چهار گروه داوطلب شدند یک یا چند موضوع چالشی پایه‌های خود را به شیوه درس پژوهی مورد کندوکاو قرار دهند و بدین ترتیب درس پژوهی در سال تحصیلی ۹۳-۹۲ به صورت آزمایشی محک خورد.

مدرسه	پایه	اسامی گروه	موضوع درس پژوهی
دبستان دخترانه ناحیه ۱	پنجم	مهديه آزادی، زهرا ابدی	۱- مهارت دست‌نویسی در نگارش روزمره ۲- مهارت استفاده از گونیا
دبستان دخترانه ناحیه ۱	دوم	فروغ طالب، نجمه میمنی، لیلا بی‌شمار	۱- مفاهیم مختلف ساعت ۲- استفاده از راهبرد حدس و آزمایش در حل مسئله
دبستان پسرانه ناحیه ۱	اول	فاطمه دهقانی، سمیه خدایی، بی بی سعیده گلزاری، فاطمه فلاح	اندازه‌گیری تقریبی
دبستان دخترانه ناحیه ۲	چهارم	مژده ملکوتیان، لیلی مطیع دولت، نرگش دهقان، سامیه السادات موسوی	تقسیم چند رقم بر چند رقم با خارج قسمت یک رقمی

در خرداد سال ۹۳ دومین نشست درس پژوهی برگزار شد و گروه‌های داوطلب نتایج به‌دست آمده را ارائه کردند. و شهریور همان سال، سومین نشست درس پژوهی میزبان مهمانانی بود که فضای نشست را متفاوت می‌کرد. دکتر محمد رضا سرکارآرانی، استاد دانشگاه ناگویای ژاپن، که بخش اعظم فرصت‌های تحصیلی و پژوهشی‌اش را صرف درس پژوهی کرده است و از بنیان‌گذاران انجمن بین‌المللی درس پژوهی است، مهمان اصلی نشست بود. محمد ناصری، مدیر کل دفتر تکنولوژی و انتشارات آموزشی، و صادق صادق پور، مدیر کل دفتر آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش نیز در این نشست مشارکت داشتند. دکتر آرانی با برگزاری کارگاه آموزشی، فضای نشاط‌انگیز، فعال و پر جنب و جوشی را با تکیه بر واژگان کلیدی برگرفته از جلسه و جمع، خلق کرد، که دستمایه حرکت فزاینده سال تحصیلی ۹۴-۹۳ برای اجرای بهتر درس پژوهی شد. سپاس.

مجموعه مقالات حاضر، دستاورد فعالیت‌های درس پژوهی سال تحصیلی مذکور در مجتمع حضرت جوادالائمه (ع) است، که با کوشش معلمان داوطلب، یافته‌ها طی سال ثبت شده و در چهارمین نشست درس پژوهی در خردادماه ۹۴ ارائه شده است. اهتمام همه معلمانی که نامشان زینت‌بخش موضوعات گوناگون این مجموعه است را می‌ستاییم و برایشان آرزوی توفیق روزافزون داریم. از آقایان غلامعلی سفیدمدیر عامل مجتمع، محمد حسین ابدی مدیر آموزش ابتدایی، مدیران مدارس ابتدایی و پیش‌دبستانی آقایان یحیی مجلسی، منصور زارع و خانم‌ها شهناز دهستانی، عزت شهاب‌صفا، پوران خانی، سمانه کوچک‌زاده و زهرا دهستانی، و معاونان پایه خانم‌ها نورسته کمالی، فاطمه فراز، جواهر مکی‌زاده، ملکه دهقان، لیلا جمالی، وحیده شعبانی، مریم برقیان، زهره احمدی پور و آقای یاسر درآگاه، همچنین کارشناس آموزش خانم خدیجه قیصری برای زمینه‌سازی، مساعدت و پیگیری‌های مجدانه تشکر می‌کنیم.

دریافت مقالات گروه‌های درس پژوهی، همسان‌سازی، ویرایش و نظارت بر طراحی و گرافیک این مجموعه، کار پر زحمت و طاقت‌فرسایی بود که فرصت کوتاه تنظیم و آماده سازی، این زحمت را دوچندان می‌کرد. خانم‌ها دهقان، با پیگیری‌های فراوان و دقت نظر این مجموعه را به انجام رساندند، که زحماتشان درخور تحسین است.

بی‌تردید، تجربه اول و گام‌های نخستین اجرای درس پژوهی در این مجتمع و نداشتن آن خالی از خلل و کاستی نیست. از این رو با پوزش از ضعف‌ها و نارسایی‌ها، دعای شما، ایده، اندیشه و یاری‌تان را برای بهتر شدن، صمیمانه طلب می‌کنیم.

همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس

که بلند است ره مقصد و ما نوسفریم

مجتمع آموزشی حضرت جوادالائمه (ع)
خرداد ۱۳۹۴